

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně **JUDr. M. S.**, proti žalované **České advokátní komoře**, se sídlem Národní tř. 16, Praha 1, zastoupené advokátem JUDr. Janem Sykou se sídlem Školská 12, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2005 č. j. 7 Ca 214/2004 - 35,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

II. Žalobkyni **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaná podala včas kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2005 č. j. 7 Ca 214/2004 - 35, kterým bylo rozhodnuto, že rozhodnutí odvolacího kárného senátu České advokátní komory ze dne 8. 9. 2004 č. K 62/03 se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení; dále bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení.

Z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že žalobkyně žalobou napadla shora uvedené rozhodnutí, kterým bylo podle ust. § 32 písm. a) vyhlášky č. 244/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, advokátní kárný řád (dále jen „kárný řád“), zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí kárného senátu žalované ze dne 14. 11. 2003 č. K 62/03, jímž byla žalobkyně uznána vinnou kárným proviněním a bylo jí uloženo kárné opatření. V odůvodnění napadeného rozhodnutí je mj. uvedeno, že odvolací lhůta k podání odvolání uplynula dne 22. 3. 2004, odvolání však bylo podáno dne 23. 3. 2004, tedy po uplynutí odvolací lhůty. Odvolací kárný senát se zabýval tím, zda lze vyhovět žádosti žalobkyně o prominutí lhůty

a dospěl k závěru, že žalobkyně nijak nedoložila své tvrzení, že byla v průběhu odvolací lhůty nemocná do dne, kdy odvolací senát rozhodl.

Z obsahu správního spisu Městský soud v Praze zjistil, že žalobkyni bylo rozhodnutí kárného senátu doručeno dne 5. 3. 2004, žalobkyně podala odvolání proti tomuto rozhodnutí k poštovní přepravě dne 23. 3. 2004. V tomto odvolání uvedla konkrétní stížnostní námitky proti rozhodnutí a v jeho závěru uvedla, že žádá o prominutí zmeškání odvolací lhůty, neboť v době posledních dnů odvolací lhůty byla nemocná.

Žalobkyně v žalobě uvedla, že podle jejího názoru došlo k porušení jejích procesních práv, neboť žalovaná ji nepoučila o nutnosti doložit důvod zmeškání odvolací lhůty, přičemž následně toto nedoložení vzala za důvod napadeného rozhodnutí. Žalobkyně se domnívala, že její žádosti bylo vyhověno, neboť byla poučena o složení odvolacího kárného senátu. Navrhla napadené rozhodnutí zrušit.

Žalovaná navrhla věcně žalobu zamítnout, přičemž poukázala na ust. § 32 kárného řádu, který ukládá pozdě podané odvolání zamítnout. Podle názoru žalované byla žalobkyně, jako osoba práva znalá, povinna doložit důvod zmeškání lhůty, což do dnešního dne neučinila.

Městský soud v Praze při posouzení věci vyšel z těchto úvah:

Podle ust. § 35 odst. 1 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“), proti rozhodnutí kárného senátu v kárném řízení, kterým se toto řízení končí, může účastník kárného řízení podat do patnácti dnů od doručení jeho písemného vyhotovení odvolání; odvolání má odkladný účinek.

Podle ust. § 27 odst. 1 kárného řádu, předseda odvolacího kárného senátu nařídí jednání k projednání odvolání pouze v případě, že je to k řádnému posouzení věci nezbytné.

Podle ust. § 32 písm. a) kárného řádu, odvolací senát odvolání zamítne a rozhodnutí potvrdí, jestliže odvolání bylo podáno opožděně.

V daném případě důvodem pro zamítnutí odvolání žalobkyně a potvrzení rozhodnutí byla skutečnost, že žalobkyně podala odvolání opožděně. Kárný řád ani zákon o advokacii nijak neupravují postup v řízení, kdy je podáno opožděné odvolání, v němž se však účastník dovolává prominutí zmeškání lhůty (ani tento právní institut není těmito předpisy upraven). I když tedy konkrétní ustanovení pro takovou procesní situaci chybí, při posouzení opožděnosti odvolání a rozhodnutí o prominutí lhůty zmeškání lhůty nelze přistoupit bez dalšího a bez řádného vyzvání kárně obviněného k prokázání svého tvrzení až v konečném rozhodnutí ve věci.

V případě kárného postihu je nutno při posouzení věci, která není přímo upravena zákonem o advokacii či kárným řádem, vycházet přiměřeně z ustanovení trestního řádu (ust. § 35e odst. 2 zákona o advokacii), což vyplývá již povahy věci (kárné řízení je určitým způsobem trestním řízením svého druhu pro členy samosprávné komory). Trestní řád (stejně jako např. občanský soudní řád či soudní řád správní pro řízení jimi upravená) tradičně umožňuje orgánu, který trestní řízení vede, rozhodnout o navrácení lhůty (§ 61 odst. 1 trestního řádu). Soudní judikatura je při přezkoumávání opožděně podaného odvolání v trestním řízení jasná a jako dovolací důvod připouští dovolání do rozhodnutí o zamítnutí opožděně podaného odvolání, pokud nebyly splněny stanovené procesní podmínky pro takové zamítnutí odvolání (rozhodnutí Nejvyššího soudu uveřejněné pod č. 23/2003 Sb. rozhodnutí NS). O navrácení lhůty musí příslušný orgán činný v trestním řízení rozhodnout, přičemž

proti takovému rozhodnutí odvolacího orgánu má obviněný právní prostředky k ochraně (judikaturou připuštěná možnost dovolání). Proto podle názoru Městského soudu v Praze musí mít i kárně obviněný v kárném řízení u České advokátní komory možnost minimálně řádně prokázat svá tvrzení, jimiž zdůvodňuje žádost o prominutí lhůty k podání odvolání.

Ač tedy zákon o advokacii ani kárný řád nestanoví přímo povinnost příslušného kárného senátu rozhodnout o žádosti o prominutí zmeškání lhůty, je v daném případě namístě aplikovat příslušné ustanovení trestního řádu a s takovou žádostí se vypořádat. Pokud odvolací kárný senát dospěje k závěru, že takové žádosti nevyhoví, neboť ji kárně obviněný řádně neprokázal a důvody pro prominutí zmeškání lhůty tak nejsou splněny, jak se stalo v projednávané věci, musí takový závěr kárně obviněnému sdělit a minimálně jej vyzvat, aby své tvrzení o důvodnosti prominutí zmeškání lhůty řádně prokázal. Konkrétní postup v takovém případě je na posouzení odvolacího kárného senátu (např. nařízení jednání), nelze však bez dalšího takovou žádost pominout a s důvodem jejího nevyhovění se vypořádat až v odůvodnění rozhodnutí ve věci tak, že kárně obviněný své tvrzení nijak sám neprokázal. Takovým postupem je kárně obviněnému upřeno jedno z jeho procesních práv, a to právo na řádné projednání věci a předvídatelnost kárného rozhodnutí. I když je kárně obviněný advokátem, tedy osobou práva znalou, v dané věci jako advokát nevystupuje a proto není namístě tento argument uplatňovat.

Městský soud v Praze proto zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení (§ 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – dále jen „s. ř. s.“) a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).

Žalovaná v kasační stížnosti uvedla toto:

Podstatou odůvodnění napadeného rozsudku je stanovisko, že odvolací kárný senát měl postupovat při posuzování opožděně podaného odvolání se žádostí o prominutí zmeškání odvolací lhůty podle trestního řádu (způsobem, který je v odůvodnění napadeného rozsudku poněkud nekonkrétně a poněkud rozporně popisován).

Tento názor se v odůvodnění opírá o citát ust. § 35e odst. 2 zákona o advokacii, jak je na straně 3 rozsudku citován:

„V případě kárného postihu je nutné při posouzení věci, která není přímo upravena zákonem o advokacii či kárným řádem, vycházet přiměřeně z ustanovení trestního řádu (ust. § 35e odst. 2 zákona o advokacii), což vyplývá již z povahy věci jako takové (kárné řízení je určitým způsobem trestním řízením svého druhu pro členy samosprávné komory)“.

Z takového citátu názor dále uvedený v odůvodnění, vyvodit lze a tak se také stalo.

Ust. § 35e odst. 2 zákona o advokacii však zní:

„Nestanoví-li tento zákon nebo kárný řád něco jiného nebo nevyplývá-li něco jiného z povahy věci, použijí se v kárném řízení přiměřeně ustanovení trestního řádu.“

Z tohoto znění uvedený názor vyvodit nelze.

Ust. § 32 písm. a) kárného řádu, které je (stejně jako další dvě ustanovení na str. 3 rozsudku citováno správně), totiž stanoví něco jiného. Zcela jednoznačně ukládá odvolacímu kárnému senátu opožděně podané odvolání zamítnout. Tato jednoznačnost zajišťuje i předvídatelnost rozhodnutí a nabádá ke včasnému, byť stručnému podání odvolání, pokud se odvolatel nechce vyhnout posuzování věci samé.

Zákon o advokacii stanoví délku odvolací lhůty v kárném řízení patnáctidenní, na rozdíl od lhůty osmidenní, stanovené pro řádově závažnější věci trestním řádem. Tato délka lhůty a toto porovnání odůvodňuje jednoznačnost ust. § 32 písm. a) kárného řádu o zamítnutí opožděného odvolání. I v jiných lhůtách v jiných řádech je výslovně stanovena jejich nenávratnost. Na okraj je možno připomenout, že odvolání je možno podat kdykoliv od vyhlášení kárného rozhodnutí, i před doručením písemného vyhotovení a pak až do konce patnáctidenní lhůty, je možné podat je i jen stručně a odůvodnit je dodatečně.

Žalovaná proto vytýká nesprávné posouzení právní otázky, které začalo již tím, že ze zákona byl vytvořen nesprávný citát, kterého se pak soud při své úvaze držel. Soud v tomto případě ke svému názoru dospěl na základě jiného textu než textu zákona.

Žalovaná dále obsáhle odůvodňuje, proč by jí měla být přiznána náhrada nákladů řízení.

Vzhledem k tomu, že o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto tak, jak je ve výroku II. uvedeno, není tato část kasační stížnosti reprodukována, neboť nemá pro posouzení věci význam.

Žalovaná navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a žalobkyni bylo uloženo nahradit žalované náklady řízení před Městským soudem v Praze i před Nejvyšším správním soudem.

Žalobkyně se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud, vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.), posoudil kasační stížnost takto:

Nejvyšší správní soud se přiklání k názoru, že obsah kasační stížnosti se poněkud „míjí“ s právním problémem, který řešil Městský soud v Praze. Proto je třeba zopakovat, že v projednávané věci se jednalo o otázku, jak má odvolací kárný orgán řešit situaci, kdy kárně obviněný podá opožděné odvolání a současně požádá o prominutí zmeškané lhůty.

Pokud by bylo správné tvrzení kasační stížnosti, že ust. § 32 písm. a) kárného řádu „jednoznačně“ ukládá odvolacímu senátu opožděně podané odvolání zamítnout, pak by se, podle tohoto výkladu, institut žádosti o prominutí zmeškané lhůty nemohl vůbec uplatnit, jinak řečeno, odvolací senát by k takové žádosti patrně vůbec nepřihlížel. Tomu nasvědčuje i věta: „I o jiných lhůtách v jiných řádech a v závažnějších věcech je i výslovně stanovena jejich nenávratnost“ (pozn. soudu: patrně je míněno, že zmeškání lhůty nelze prominout). V zákoně o advokacii by ovšem muselo být stanoveno, že zmeškání lhůty k podání odvolání nelze prominout. Takové ustanovení ale v tomto zákoně není.

Nejvyšší správní soud považuje právní názor Městského soudu v Praze v projednávané věci za správný a dostatečně zřetelně a srozumitelně vyjádřený.

Na okraj se dodává, že úvahy o délce lhůty k podání odvolání podle zákona o advokacii ve srovnání s délkou lhůty podle trestního řádu, či úvaha o tom, že odvolání je možno podat kdykoli stručně a později je odůvodnit, jsou v této věci zcela irelevantní.

Nejvyšší správní soud tedy kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná neměla ve věci úspěch a žalobkyni podle obsahu spisu žádné náklady nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. února 2007

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

